

دستورالعمل فعالیت بازارگردانی در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

مقدمه

در راستای اجرای ماده ۳۴ قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه سال ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، این دستورالعمل به منظور تعیین نحوه فعالیت بازارگردان در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در تاریخ ... در ۲۹ ماده به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

تعاریف

ماده ۱- اصطلاحات و واژه‌هایی که در قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۴، قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید مصوب ۱۳۸۸، دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران مصوب ۱۳۸۹، دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات اوراق بهادار در فرابورس ایران مصوب ۱۳۸۸ تعریف شده‌اند، به همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته‌اند. واژه‌های دیگر دارای معانی زیر می‌باشند:

بورس: منظور شرکت بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران است.

فعالیت بازارگردانی: داد و ستد اوراق بهادار است که با اهداف تنظیم عرضه و تقاضا، تحدید دامنه نوسان قیمت و افزایش نقدشوندگی ورقه بهادار انجام می‌شود.

بازارگردانی مبتنی بر حراج: یک روش فعالیت بازارگردانی است که طی آن بازارگردان ورقه بهادار در بازه زمانی تعهد خود، به طور همزمان سفارش خرید و فروش با رعایت حداقل سفارش انباشته و دامنه مظنه در سامانه معاملاتی ثبت می‌نماید

حداقل سفارش انباشته: حداقل تعدادی از ورقه بهادار است که بازارگردان باید در سفارش‌های خرید و فروش خود در دامنه مظنه طی بازه زمانی تعهد تا زمان ایفای تعهدات روزانه در سامانه معاملات بورس نگه دارد.

دامنه مظنه: حداکثر اختلاف بین پایین‌ترین قیمت سفارش خرید و بالاترین قیمت سفارش فروش هر ورقه بهادار به درصد است که بازارگردان آن ورقه بهادار، در سامانه معاملات بورس وارد می‌نماید. این درصد نسبت به پایین‌ترین قیمت سفارش خرید محاسبه می‌شود.

حداقل معاملات روزانه: تعداد ورقه بهاداری است که در صورتی که بازارگردان با رعایت سایر تعهدات بازارگردانی، به میزان آن تعداد از ورقه بهادار در یک روز معاملاتی، معامله کند، تعهدات بازارگردان در آن روز ایفا شده تلقی می‌گردد.

بازه زمانی تعهد: مدت یا بازه زمانی مشخصی از هر جلسه معاملاتی است که بازارگردان باید مطابق تعهدات خود، اقدام به ورود سفارش در سامانه معاملاتی کند.

صف خرید (فروش): اگر مجموع حجم سفارش‌های خرید (فروش) در ۳۰ دقیقه پایانی جلسه معاملاتی، در سقف (کف) دامنه نوسان مجاز، بیشتر از عددی باشد که از طریق فرمول زیر محاسبه می‌شود، صف خرید (فروش) تشکیل شده است. فرمول محاسبه صف به شرح زیر است:

تعداد سهام شرکت * (حجم معاملات روزانه / تعداد سهام شناور آزاد)

طبقات نقدشوندگی: طبقاتی که اوراق بهادار بر اساس معیارهای نقدشوندگی تعیین شده توسط بورس، در آن‌ها قرار می‌گیرند.

مجوز عملیات بازارگردانی: مجوز انجام عملیات بازارگردانی در خصوص ورقه‌ی بهادار مشخصی است که توسط بورس، برای اشخاص موضوع 2-ماد ۵ و مطابق مفاد این دستورالعمل، برای دوره‌ی زمانی مشخص صادر می‌شود.

ماده ۲- اشخاص زیر مجاز به انجام عملیات بازارگردانی هستند:

الف- صندوق‌های سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی،

ب- شرکت‌های تأمین سرمایه،

ج- سایر اشخاص دارای مجوز کارگزار/معامله‌گری.

ماده ۳- اشخاص ماده قبل، پس از عضویت در کانون مربوطه، می‌توانند درخواست بازارگردانی اوراق بهادار را مطابق مفاد 1-ماد ۵ -4-ماد ۵ به بورس ارائه نمایند.

ماده ۴- جهت انجام عملیات بازارگردانی هر ورقه بهادار، بازارگردان باید درخواست خود را مطابق با فرمت اعلامی بورس، با رعایت پارامترها بازارگردانی تعیین شده در طبقات نقدشوندگی، به بورس ارائه نماید. پارامترهای بازارگردانی عبارتند از:

الف- اوراق بهادار قابل معامله مورد تعهد برای بازارگردانی با ذکر نماد معاملاتی مربوطه؛

ب- حداقل معاملات روزانه/بازه زمانی تعهد؛

ج- دامنه مظنه؛

د- حداقل سفارش انباشته؛

ه- دوره زمانی بازارگردانی،

و- دامنه نوسان.

ماده ۵- بورس حداکثر ظرف ۵ روز از تاریخ دریافت درخواست متقاضی عملیات بازارگردانی هر ورقه بهادار، با بررسی تطابق درخواست مذکور با 4-ماد ۵ و سایر مفاد این دستورالعمل، نظر خود مبنی بر موافقت یا عدم موافقت با درخواست مذکور را اعلام می‌نماید. دلایل عدم موافقت در فرض رد درخواست، بصورت مکتوب به متقاضی اعلام می‌شود. در

صورت موافقت، پارامترهای بازارگردانی و تاریخ آغاز و پایان عملیات بازارگردانی در هر ورقه بهادار در مجوز اعطایی بورس ذکر خواهد شد. مجوز عملیات بازارگردانی صادرشده توسط بورس، محدود و منحصر به اوراق بهادار مندرج در مجوز مزبور بوده و انجام عملیات بازارگردانی در هر نماد دیگر منوط به طی مجدد فرایند دریافت مجوز از بورس است.

تبصره ۱- ایجاد کد بازارگردانی برای نهادهای مالی به استثنای صندوق‌های سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی که عملیات بازارگردانی انجام می‌دهند، به طور جداگانه برای هر نماد معاملاتی توسط شرکت سپرده گذاری با اعلام بورس مربوطه و پس از دریافت مجوز عملیات بازارگردانی، موضوع این ماده انجام خواهد شد.

تبصره ۲- آغاز عملیات بازارگردانی هر ورقه بهادار توسط صندوق‌های اختصاصی بازارگردانی صرفاً پس از دریافت مجوز عملیات بازارگردانی از بورس مربوطه و ارسال صورتجلسه اصلاح امیدنامه به سازمان امکان‌پذیر است.

تبصره ۳- بورس موظف است حداقل یک روز کاری قبل از آغاز عملیات بازارگردانی در هر ورقه بهادار، مشخصات بازارگردان، پارامترهای بازارگردانی، تاریخ شروع و اتمام تعهد بازارگردان را طی اطلاعیه شروع عملیات بازارگردانی در سایت رسمی خود اطلاع‌رسانی نماید.

ماده ۶- بازارگردان فعالیت بازارگردانی ورقه بهادار را صرفاً در کد مخصوص بازارگردانی انجام می‌دهد.
ماده ۷- انجام رویداد شرکتی شامل افزایش سرمایه یا پرداخت سودنقدی سبب تعدیل تعهدات بازارگردان بر روی سهام موضوع بازارگردانی به شرح زیر می‌شود:

$$Q_{ma} = P_b \times Q_{mb} / P_{adj}$$

Q_{ma} = مقدار حداقل معاملات روزانه پس از رویداد شرکتی
 P_b = آخرین قیمت پایانی سهم پیش از رویداد شرکتی
 Q_{mb} = مقدار حداقل معاملات روزانه پیش از رویداد شرکتی
 P_{adj} = قیمت تعدیل شده که به صورت زیر محاسبه می‌شود:
 در صورتی که رویداد شرکتی افزایش سرمایه باشد:

$$P_{adj} = (P_b \times Q_b - In) / Q_a$$

Q_b = تعداد سهام منتشره شرکت پیش از افزایش سرمایه
 In = ارزش ریالی افزایش سرمایه از محل آورده نقدی
 Q_a = تعداد سهام منتشره شرکت پس از افزایش سرمایه

در صورتی که رویداد شرکتی تقسیم سود نقدی باشد:

$$P_{adj} = P_b - DPS$$

DPS = سود تقسیمی هر سهم

تبصره ۱- انجام عملیات بازارگردانی در مورد حق تقدم سهام، منوط به اخذ مجوز جدید عملیات بازارگردانی از بورس و تأمین منابع مالی جدید است.

تبصره ۲- صندوق های سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی مکلفند، صورتجلسه مربوط به اصلاح امیدنامه را پس از تعدیل تعهدات به سازمان ارسال نمایند.

ماده ۸- بازارگردان می تواند جهت تأمین دارایی و منابع مالی مورد نیاز برای فعالیت بازارگردانی، با هر شخص حقیقی و حقوقی (تأمین کننده دارایی) قرارداد منعقد نماید. نمونه قرارداد موضوع این ماده به پیشنهاد بورس، به تصویب سازمان خواهد رسید. تأمین دارایی از سایر اشخاص بموجب قرارداد موضوع این ماده در هر حال تأثیری در مسئولیت های بازارگردان مطابق مفاد این دستورالعمل نخواهد داشت.

ماده ۹- در خصوص صندوق های سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی حسب تشخیص بورس امکان انتقال اوراق بهادار، از کد معاملاتی تأمین کننده دارایی با قیمت پایانی نماد در قالب معامله خارج از ساعت مجاز است. این معامله از پرداخت کارمزد معاف است. با خاتمه عملیات بازارگردانی، اوراق بهادار موضوع عملیات بازارگردانی موجود در کد صندوق های سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی، با قیمت پایانی نماد در قالب معامله خارج از ساعت به کد معاملاتی تأمین کننده دارایی منتقل می شود. این معامله نیز از پرداخت کارمزد معاف است.

ماده ۱۰- در صورت ارائه درخواست بازارگردانی اوراق بهادار توسط سایر نهادهای مالی به غیر از صندوق های سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی، متقاضی بازارگردانی فرم موافقت مالکان با انتقال اوراق بهادار به کد بازارگردانی (موضوع پیوست ۲ این دستورالعمل) را به بورس ارائه می کند. با امضای این فرم، تأمین کننده دارایی بدون اینکه حقوق مالکانه اوراق بهادار موضوع قرارداد بازارگردانی را به بازارگردان منتقل کند، تنها اجازه خرید برای کد مخصوص بازارگردانی و فروش اوراق بهادار موجود در آن کد را به بازارگردان می دهد. پس از خاتمه عملیات بازارگردانی موضوع ورقه بهادار، بازارگردان اجازه انجام معامله با کد بازارگردانی اختصاصی را نداشته و اوراق بهادار موجود در کد بازارگردانی، با درخواست بازارگردان، پس از اعلام بورس توسط شرکت سپرده گذاری به کد سهامداری تأمین کننده دارایی منتقل می شود.

ماده ۱۱- در عرضه های اولیه، شروع فعالیت بازارگردانی با اعلام بورس آغاز شده و میزان سهام منتقل شده به بازارگردان مادامی که نزد بازارگردان است جزء سهام تعهد شده توسط سهامدار عمده برای عرضه اولیه محسوب نمی شود.

ماده ۱۲- بازارگردان موظف است، سفارش های خرید و فروش خود را با رعایت شرایط زیر وارد سامانه معاملات بورس نماید:

الف) قیمت های پیشنهادی در این سفارش ها باید در دامنه مجاز نوسان باشند.

ب) بازارگردان باید طی هر جلسه معاملاتی نسبت به ثبت سفارش، با رعایت پارامترهای بازارگردانی اقدام نماید. بازارگردان ملزم به رعایت الزامات این بند تا زمان ایفای تعهد معاملاتی در هر جلسه معاملاتی است.

ج) بازارگردان باید به طور همزمان سفارش خرید و فروش خود را با رعایت پارامترهای بازارگردانی، در سامانه معاملاتی بورس وارد نماید.

د) بازارگردان سفارش‌های خرید و فروش را با رعایت حداقل سفارش انباشته، به گونه‌ای وارد می‌کند که حجم سفارش هر سمت خرید یا فروش کمتر از ۵۰ درصد حجم سفارش وارد شده در سمت دیگر نباشد.

ه) بازارگردان مجاز به ثبت سفارش هم جهت با صف خرید و فروش نیست.

تبصره ۱- عدم رعایت دامنه مظنه مجاز یا عدم رعایت حداقل سفارش انباشته، به تنهایی به معنای عدم ایفای تعهد بازارگردان خواهد بود.

تبصره ۲- بازارگردانی واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در سهام از طریق صدور و ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری در صورتی امکان‌پذیر است که به ترتیب ارزش خالص دارایی صدور و ابطال واحدهای صندوق، در دامنه مظنه قرار داشته باشد.

تبصره ۳- مرحله پیش‌کشایش جزو بازه زمانی تعهد بازارگردان لحاظ نمی‌گردد؛ لیکن بازارگردان می‌تواند در این مرحله اقدام به ورود سفارش خرید و فروش نماید.

ماده ۱۳- در صورتی که بازارگردان تعهد مربوط به حداقل معاملات روزانه را ایفا کند، می‌تواند با رعایت پارامترهای بازارگردانی اقدام به سفارش‌گذاری نماید.

ماده ۱۴- بازارگردان موظف است دارایی و منابع مالی خود را به نحوی مدیریت کند که همواره قادر به ایفای تعهدات در سمت خرید و فروش باشد. عدم ورود سفارش بازارگردان، عدم ایفای تعهدات وی محسوب می‌گردد و اتمام دارایی یا منابع مالی بازارگردان به هر دلیل از وی برای ایفای تعهدات سلب مسئولیت نخواهد کرد.

ماده ۱۵- در صورت تشکیل صف خرید یا فروش، در روز معاملاتی بعد، دامنه نوسان جدید به اندازه حداکثر ۲ برابر دامنه نوسان جلسه معاملاتی قبل، برای نماد معاملاتی اعمال خواهد شد. تشخیص افزایش در دامنه نوسان جدید با رعایت سقف مقرر در این ماده، با بورس است.

ماده ۱۶- در صورتی که نماد معاملاتی بیش از سه روز کاری متوالی با صف خرید و یا صف فروش مواجه بود، تا زمان متعادل شدن نماد معاملاتی، بازارگردان پس از درخواست از بورس و موافقت بورس از انجام فعالیت بازارگردانی معاف خواهد بود.

تبصره ۵- زمان متعادل شدن نماد معاملاتی توسط بورس به بازارگردان اعلام شده و بازارگردان موظف است از لحظه اعلام بورس اقدام به انجام فعالیت بازارگردانی با پارامترهای تعهد شده نماید.

ماده ۱۷- بازارگردان ها صرفاً از طریق زیرساخت های معاملاتی مجاز کارگزاری / کارگزاری معامله گری می توانند سفارش های خود را به سامانه معاملاتی بورس ارسال نمایند. بازارگردان موظف است در زمان ارسال تقاضای مجوز عملیات بازارگردانی به بورس، حداکثر ۲ کارگزار به عنوان کارگزار عامل جهت ورود سفارشات به بورس معرفی نماید. امکان استفاده از کارگزار دوم برای ایفای تعهدات بازارگردان تنها در صورت اتمام اعتبار معاملاتی کارگزار اول و عدم امکان ورود سفارش خرید و یا بسته بودن دسترسی های ایشان بوده که صرفاً با هماهنگی بورس مربوطه فراهم خواهد شد. تبصره ۱- بازارگردان هایی که در زمان تصویب این دستورالعمل، ایستگاه معاملاتی اختصاصی دارند، موظفند حداکثر شش ماه پس از تصویب این دستورالعمل، مطابق مفاد این ماده کارگزار عامل جهت ورود سفارشات را به بورس معرفی نمایند؛ در غیر اینصورت با انقضای مدت فوق، ایستگاه معاملاتی اختصاصی آن ها غیرفعال خواهد شد.

تبصره ۲- بازارگردان هایی که ایستگاه معاملاتی اختصاصی دارند، در طول مدت شش ماهه مقرر در تبصره ۱ این ماده، صرفاً می توانند معامله اوراق بهاداری که مجوز عملیات بازارگردانی آن ها از بورس اخذ شده را از آن ایستگاه انجام دهند. استفاده از ایستگاه معاملاتی اختصاصی صرفاً برای دارنده آن ایستگاه مجاز است.

تبصره ۳- در صورت تمایل به معرفی کارگزار جدید، بازارگردان باید به صورت مکتوب درخواست خود را به همراه فرم قبول سمت را به بورس ارائه نماید. کارگزار جدید صرفاً از جلسه معاملاتی پس از تاریخ موافقت بورس، مجاز به شروع فعالیت در نماد معاملاتی مورد بازارگردانی خواهد بود.

ماده ۱۸- بازارگردان هایی که ایستگاه معاملاتی اختصاصی دارند، صرفاً می توانند معامله اوراق بهاداری که مجوز عملیات بازارگردانی آن ها از بورس اخذ شده را از آن ایستگاه انجام دهند. استفاده از ایستگاه معاملاتی اختصاصی صرفاً برای دارنده آن ایستگاه مجاز است.

ماده ۱۹- در صورت انجام تمام یا بخشی از "حداقل سفارش انباشته" بازارگردان، وی ملزم است حداکثر تا ۲ دقیقه بعد نسبت به ترمیم یا ورود مجدد حداقل سفارش انباشته خود اقدام نماید.

تبصره ۵- تغییر زمان مذکور موضوع این ماده با تایید هیات مدیره بورس منوط به اطلاع رسانی حداقل ۵ روز کاری قبل از اجرایی شدن، امکان پذیر است.

ماده ۲۰- بازارگردان موظف است کلیه سوابق مربوط به فعالیت بازارگردانی خود را ثبت و نگاهداری کرده و حسب درخواست به بورس گزارش دهد. بورس و بازارگردان موظفند این سوابق را تا ۵ سال نگهداری کند.

ماده ۲۱- بورس به صورت سالانه طبقات نقدشوندگی و حداقل پارامترهای بازارگردانی در بازارهای خود را تعیین و در سایت رسمی خود اعلام می نماید.

تبصره ۱- بورس در مقاطع ۶ ماهه (مرتب اول هم زمان با تعیین طبقات نقدشوندگی) اقدام به جایابی اوراق بهادار در طبقات نقدشوندگی می نماید. در این صورت تعهدات بازارگردانی که پیش از اعمال آخرین جایابی، فعالیت بازارگردانی خود را آغاز کرده است مطابق با پارامترهای تعیین شده در زمان اعطای مجوز عملیات بازارگردانی وره بهادار خواهد بود. در صورت تمایل انجام بازارگردانی طبق شرایط جدید، بازارگردان باید درخواست مکتوب خود را جهت تایید به بورس مربوطه اعلام نماید.

تبصره ۲- نحوه محاسبه مربوط به طبقات نقد شوندگی پس از تصویب هیات مدیره بورس اطلاع رسانی خواهد شد. ماده ۲۲- از روز شروع بازارگردانی، دامنه جدید نوسان قیمت، جایگزین دامنه نوسان قیمت قبلی می شود. دامنه‌ی نوسان جدید به تشخیص بورس حداکثر دو برابر دامنه‌ی نوسان در شرایط معمول خواهد بود. همچنین حجم مینا در محاسبه قیمت پایانی نمادهای دارای بازارگردان فعال، اعمال نخواهد شد.

ماده ۲۳- در صورت تغییر در مقررات تأثیرگذار بر پارامترهای بازارگردانی، بازارگردان می تواند ظرف ۱۰ روز تقاضای لغو مجوز عملیات بازارگردانی خود را به بورس ارائه نماید. بورس موظف است حداکثر ظرف ۲ روز کاری بعد از ارائه تقاضای مذکور، نظر خود را در خصوص موافقت یا عدم موافقت با درخواست بازارگردان به وی اعلام نماید. بورس با بررسی اثرگذاری تغییر در قوانین و مقررات بر فعالیت بازارگردان و در صورت موافقت با درخواست لغو مجوز، مجوز عملیات بازارگردانی را لغو و مراتب به اطلاع سازمان رسانده و در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر می کند. در مورد اوراق بهاداری که وجود بازارگردان در آنها الزامی است، ناشر موظف است ظرف مدت ده روز کاری، بازارگردان جایگزین را معرفی نماید.

ماده ۲۴- حداقل دوره تعهد بازارگردان، شش ماه پس از تاریخ شروع فعالیت بازارگردانی بر روی ورقه بهادار است. درخواست انصراف بازارگردان از ادامه فعالیت بازارگردانی پس از گذشت شش ماه پس از شروع فعالیت، منوط به ارائه درخواست به بورس اطلاع رسانی موضوع در پایگاه اطلاع رسانی بورس است. پایان فعالیت بازارگردان، حداقل ۳۰ روز پس از ارائه درخواست و ۲۰ روز پس از اطلاع رسانی بورس امکان پذیر است.

ماده ۲۵- در خصوص بازارگردانی که پیش از تصویب این دستورالعمل، عملیات بازارگردانی را آغاز نموده باشند، بازارگردان می تواند درخواست بازارگردانی با شرایط جدید و یا معرفی بازارگردان جایگزین ارائه نماید. در خصوص اوراق بهاداری که روش بازارگردانی آنها به قیمت ثابت بوده است، معرفی بازارگردان جایگزین الزامی است..

ماده ۲۶- تخفیفات کارمزدی هر بازارگردان در هر ایزرمالی بر اساس رتبه آن بازارگردان تعیین می گردد. بورس در مقاطع شش ماهه نسبت به تعیین رتبه بازارگردانان اقدام می نماید. ضوابط مربوط به نحوه رتبه بندی بازارگردان و تخفیفات کارمزدی به پیشنهاد بورس، به تصویب هیات مدیره سازمان خواهد رسید. تا پیش از تصویب این ضوابط، تخفیفات کارمزدی، بر اساس مقررات مجری در زمان تصویب این دستورالعمل تعیین خواهد شد.

ماده ۲۷- در صورت نقض مفاد این دستورالعمل یا عدم ایفای تعهدات توسط بازارگردان، مرجع رسیدگی می تواند وی را به یک یا چند مجازات انضباطی زیر محکوم نماید.

الف) تذکر کتبی بدون درج در پرونده؛

ب) اخطار کتبی با درج در پرونده؛

ج) پرداخت تمام یا قسمتی از کارمزد معاملات و هزینه ایستگاه معاملاتی (در صورت دسترسی مستقیم) که در طول فعالیت بازارگردانی از پرداخت آن معاف بوده است.

د) تعلیق فعالیت بازارگردانی بازارگردان در مورد اوراق بهادار مربوطه برای مدت حداکثر دو سال؛

ه) جریمه نقدی با رعایت ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید؛

و) لغو مجوز عملیات بازارگردانی بازارگردان در مورد اوراق بهادار مربوطه؛

ز) لغو تمام یا بخشی از امتیازاتی که به دلیل انجام فعالیت بازارگردانی، به بازارگردان تعلق گرفته است؛

ح) تعلیق مجوز بازارگردان حداکثر تا مدت دو سال؛

ط) لغو مجوز بازارگردانی؛

تبصره ۱- بورس در صورتی که تنزل طبقه نقدشوندگی ناشی از عدم ایفای تعهدات یا عدم رعایت قوانین و مقررات بوده یا احراز نماید ادامه عملیات بازارگردانی منجر به وقوع تخلفات دیگر یا افزایش دامنه آن می‌گردد، می‌تواند عملیات بازارگردانی را حداکثر به مدت ۵ روز کاری متوقف نماید. توقف عملیات بازارگردان، بیش از ۵ روز صرفاً با موافقت معاونت نظارت بر بورس‌های سازمان، امکانپذیر است. بورس موظف است پیش از توقف عملیات بازارگردانی، موضوع را در پایگاه رسمی خود اطلاع رسانی کرده و موضوع تخلف را با قید فوریت به مرجع رسیدگی به تخلفات اعلام و مرجع مزبور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رای مقتضی را صادر نماید.

تبصره ۲- اعمال مجازات‌های موضوع این ماده مانع از اعمال مجازات‌های پیش‌بینی شده برای نقض سایر قوانین و مقررات، نخواهد بود.

تبصره ۳- در خصوص اوراق بهاداری که وجود بازارگردان در آنها الزامی است، چنانچه توقف عملیات بازارگردان بر اساس تبصره ۱ این ماده، بیش از ۱۰ روز ادامه یابد، ناشر موظف است ظرف مدت ۱۰ روز کاری، بازارگردان جایگزین را معرفی نماید.

تبصره ۴- در خصوص اوراق بهاداری که وجود بازارگردان در آنها الزامی است و عملیات بازارگردان به موجب حکم مرجع رسیدگی لغو یا تعلیق می‌گردد، مرجع رسیدگی می‌تواند ضمن صدور حکم، ناشر را موظف نماید حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری، نسبت به معرفی بازارگردان جدید اقدام کند.

ماده ۲۸- سفارش‌های خرید و فروش اوراق بهادار بازارگردان، در قیمت برابر از اولویت پایین تری نسبت به سایر مشتریان برخوردار خواهد بود.

ماده ۲۹- بورس بر چگونگی انجام وظایف بازارگردان و همچنین رعایت شرایط و وظایف در نظر گرفته شده در این دستورالعمل نظارت داشته و موظف است عدم رعایت قوانین و مقررات را به مرجع رسیدگی به تخلفات گزارش نماید.

این دستورالعمل در .. ماده و .. تبصره و ... پیوست در تاریخ .../.../۱۳۹۰ به تصویب هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.